

Asia: VM019:00/2021, VN/2033/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022

Lausunnonantaja

Lausunnonantaja on:

Kuntayhtymä

Huomiot valmistelun rahoituksen määräytymisperusteisiin

a) Hyvinvointialueiden valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä pitää perusteltuna sitä hyvinvointialueille myönnetään sen toiminnan ja hallinnon käynnistämisestä aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen yleisavustusta, siten että toiminnan rahoitus vuosina 2021 ja 2022 perustuu valtion varoista maksettavaan valtionavustukseen. Yhtymä näkee kuitenkin rahoituksen määräytymisperusteet ongelmallisina ja alueita epätasa-arvoisesti kohtelevina. Avustuksen määräytymisperusteista tasasuuruinen erä sekä asukasmäärään perustuva erä ovat hyväksyttäviä. Määräytymisperuste että: ”kaksi viidesosaa määrärahasta jaetaan hyvinvointialueen alueella voimaannapolain voimaantullessa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäviä järjestävien viranomaisten lukumäärän perusteella” on täysin kestävä peruste huomioiden alueellinen tasa-arvo. Jakoperusteena tämä rankaisee voimakkaasti alueita, joissa kohti sote-uudistuksen tavoitteita on edetty vapaaehtoisten järjestämisvastuiden keskittämisen avulla. Tämä vapaaehtoinen järjestäjien määrän vähentäminen ja sen toteutuksesta aiheutuneet merkittävät integraatiokustannukset on rahoitettu siihen osallistuneiden kuntien keräämillä verovaroilla, eikä ole millään tavoilla oikeudenmukaista että tuloksellisesta kehitystyöstä rankaistaan näitä alueita sekä niiden asukkaita ja alueita jotka eivät ole tehneet tarvittavia rationalisointitoimenpiteitä palkittaisiin valtion taholta tästä.

b) HUS-yhtymän valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

Ei lausuttavaa.

Muut huomiot asetusluonnokseen tai perustelumuistioon

Muut huomiot

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä pitää erittäin tärkeänä, että alueiden tasa-arvoinen kohtelu toteutuu uudistuksen kaikissa vaiheissa. Tämä koskee niin valmisteluvaiheen rahoituksen määräytymistä, pysyvän rahoituksen määräytymistä ja siihen liittyvä siirtymäaikaa sekä sitä että uudistuksen toteutuksessa pidetään kiinni siitä keskeisestä periaatteesta että sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymien jäsenkuntien olisi katettava kuntayhtymän taseeseen mahdollisesti kertynyt alijäämä ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueelle. Tämä kertynyt alijäämä on keräämätöntä verorasitusta kyseisen alueen asukkailta ja mikäli tämän alijäämän siirtyminen on mahdollista kuitata sen siirrolla valtion vastuuksi on tämä erittäin negatiivinen signaali alueille, jotka ovat hoitaneet talouttaan vastuullisesti tai olleet edelläkävijöitä. Alueellisen tasa-arvon säilyminen uudistuksen kaikissa vaiheissa on ensiarvoisen tärkeää uudistuksen edistämässä ja että se voisi tulla yleisesti hyväksytyksi. Asiansa hyvin hoitaneita alueiden osalta tulisi harkita jopa insentiivien käyttöönottoa.

Erhola Marina
Päijät-Häme Joint Authority for Health and Welfare

Orelma Eevaliisa
Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä - Antti Niemi, talousjohtaja